

Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n pyytämä ennakkopäätös yhtiön tekemän hankintalain tulkinnan hyväksymisestä

Kaupunginhallitus 31.8.2026
358/02.05.00/2026

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) eli ns. hankintalain muutokset astuivat voimaan 18.6.2026. Muutokset vaikuttavat erityisesti hankintayksiköiden sidosyksiköiden (ns. in house -yhtiöiden) toimintaedellytyksiin.

Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n hallitus on kokouksessaan 5.8.2026 käsitellyt hankintalain muutosta ja sen vaikutuksia yhtiön ja sen omistajien välisiin sopimuksiin. Yhtiö pyytää omistajiltaan ennakkopäätöstä yhtiön tekemän hankintalain tulkinnan hyväksymisestä sekä omistajiaan huolehtimaan tarvittavasta omasta päätöksenteostaan niin, että kaikkien omistajakuntien kanssa yhtenäinen määräaikainen sidosyksikkösopimus voidaan allekirjoittaa viimeistään 1.7.2027 lukien. Yhtiön hallituksen päätös ja siihen liittyvä Talvea Oy:n lausunto ovat kokousasian oheismateriaalina osallistujille.

Hankintalain 15 §:ssä säädetään hankintayksikön sidosyksiköltä tehtävistä hankinnoista. Lainkohdan 1 momentissa esitetään sidosyksikön määritelmä ja 2 momentissa säädetään tämän lisäksi edellytyksenä osakeyhtiömuotoisen sidosyksikön käytölle, että hankintayksiköllä on vähintään 10 prosentin suora omistusosuus sidosyksiköstä. 8 momentissa säädetään seuraavasti: ”2 momentissa säädettyä edellytystä sidosyksikön käytölle ei sovelleta sellaisiin sidosyksiköihin, jotka on perustettu yleisen edun vuoksi tuottamaan yksinomaan rajattua ja lakisääteistä palvelua tai tämän tuottamiseen välittömästi liittyviä tietojärjestelmiä. Tällaisen sidosyksikön liikevaihto ei saa ylittää yhtä miljoonaa euroa vuodessa. Tällainen sidosyksikön kanssa tehty palvelusopimus saa olla voimassa enintään neljä vuotta.”

Lain voimaantulosäännöksen mukaisesti hankintayksikön tulee irtisanoa osakeyhtiömuotoisen sidosyksikkönsä kanssa ennen lain voimaantuloa tekemänsä sopimus päätymään 30.6.2027 mennessä, jos hankintalain 15 §:n 2 momentissa säädetty edellytys sidosyksikköhankinnalle (vähintään 10 % suora omistusosuus sidosyksiköstä) ei täyty. Sidosyksiköiden 10 % omistusosuusvaatimusta sovelletaan 1.7.2027 alkaen.

PKSV Oy:n omistusosuudet on jaettu perustamisvaiheessa omistajakuntien koon mukaisesti ja ne jakautuvat yhtiön osakasluettelon mukaisesti seuraavasti:

Osakkeenomistaja	Osakkeet	%
Saarijärven kaupunki	64	29,77
Viitasaaren kaupunki	43	20,00
Pihtiputaan kunta	30	13,95
Karstulan kunta	29	13,49
Kinnulan kunta	14	6,51
Kannonkosken kunta	12	5,58
Kyyjärven kunta	12	5,58
Kivijärven kunta	11	5,12
Yhteensä	215 kpl	100 %

PKSV Oy:n hallitus toteaa päätöksessään yhtiön täyttävän edelleen kaikki muut hankintalain 15 §:n edellytykset ollakseen myös 1.7.2027 lukien kaikkien omistajakuntiensa sidosyksikkö, paitsi 2 mom. mukaisen 10 prosentin vähimmäisomistusvaatimuksen. Yhtiö tulkitsee kuitenkin, että kaikkien omistajakuntien hankintojen yhtiöltä voidaan katsoa olevan myös 1.7.2027 jälkeen hankintalain soveltamisalaan kuulumatonta sidosyksikköhankintaa, koska yhtiön voidaan katsoa täyttävän kaikki hankintalain 15 § 8 momentin mukaiset edellytykset.

Yhtiön hallitus toteaa tulkinnan perusteluna seuraavaa:

Yhtiön toiminnan tarkoituksena on pitää yllä ja hoitaa Pohjoisen Keski-Suomen kuntien välistä seutuverkkoa sekä siihen liittyviä tietoliikenneverkkoja ja yhtiön toimialana on järjestää tietoliikenne-, atk- ja hallinnon tukipalveluita. Yhtiö voi omistaa, hallita ja vuokrata kiinteistöjä, maaperään ja kiinteistöihin sijoitettuja laitteita ja niihin liittyviä solmulaitteita, sekä omistaa ja hallita muiden yhtiöiden osakkeita. Ottaen huomioon yhtiön toiminnan, rakenteen, olemassaolevat omistussuhteet ja omistajille tuotettavan palvelun luonteen yhtiö tulkitsee, että kaupparekisteriotteen toimialaan liittyvän määrittelyn perusteella 18.6.2026 voimaanastuneen uuden hankintalain 15 § 8 momentin mukaisen poikkeuksen edellytykset yhtiön toiminnassa täyttyvät, koska yhtiön toimialana on kuntien välisen seutuverkon sekä siihen liittyvien tietoliikenneverkkojen ylläpitäminen ja hoitaminen, ja koska yhtiön voidaan katsoa olevan perustettu juurikin tuottamaan yksinomaan omistajakuntien lakisääteisten palvelujen tuottamista varten olevaa tietojenkäsittelystä koostuvaa kokonaisjärjestelyä. Lisäksi yhtiön liikevaihto jää alle laissa asetetun yhden miljoonan euron enimmäismäärän vuodessa.

Yhtiön hallitus toteaa hankintalain 15 § 8 momentin poikkeuksen kuitenkin edellyttävän, että tällä hetkellä toistaiseksi voimassaolevat palvelusopimukset sidosyksikköostosta kaikkien omistajakuntien kanssa muutetaan viimeistään 1.7.2027 lukien enintään neljän vuoden määräaikaisiksi sopimuksiksi. Sopimusten määräaikaisuus takaa sen, että in-house -yhtiön asema ja kontrolli (sidosyksikköasema) tarkistetaan säännöllisin väliajoin, eikä omistusyhteys ole automaattisesti ikuinen tai ilman tosiasiallista kilpailua.

Viitasaaren kaupunki hankkii PKSV Oy:ltä seutuverkon ja siihen liittyvien taajamaverkkojen ylläpitoon liittyviä tietoliikennepalveluja. Seutuverkon tietoliikenneinfra on alun perin kuntien yhteinen seudullinen investointi kuntien palvelutuotannossa tarvittavaan turvalliseen ja toimintavarmaan tietoliikenteeseen.

Oheismateriaali (osallistujille)

- Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n hallitus 5.8.2026 § 5
- Talvea Oy:n lausunto

Lisätiedot: Kaupunginjohtaja Helena Vuopionperä-Kovanen, puh. 050 307 6114, helena.vuopionpera-kovanen@viitasaari.fi; talous- ja tietohallintojohtaja Salla Manni, puh. 040 579 8702, salla.manni@viitasaari.fi

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n hallituksen tulkinnan hankintalain 15 § 8 momentin edellytysten täytymisestä yhtiön toiminnassa.

Päätös

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n hallitus, ote talous- ja tietohallintojohtaja